

3. slovenski preventivni dnevi - 22. - 23. maj 2014 -
Bohinj

Program »Krepitev družin« - primer družinske preventive

Vladka Tonica, Renesansa

Družinski preventivni program Krepimo družine - teoretično ozadje programa

- Strengthening Families Program (SFP) razvila dr. Karol Kumpfer (1983) s finančno podporo Ameriškega nacionalnega inštituta za odvisnosti od drog (NIDA);
- ciljna skupina: starši, ki so uporabljali droge in njihovi otroci (6-10let)
- Iowa State University opravila 1. znanstveno vrednotenje programa (1993); posledica nastanek univerzalnega preventivnega programa: SFP za starše in otroke (10-14let)
- 2004 dr. Henry O. Whiteside razvil novo različico programa za družine z najstniki (12-16let)

Družina kot močan varovalen dejavnik

– teoretično ozadje programa

- Model je pokazal, da obstajajo trije najbolj učinkoviti družinski dejavniki zaščite, ki pripomorejo k preprečevanju tveganega vedenja otrok, vključno z uporabo drog:
 - varna navezanost
 - spremljanje otrok, nadzor, omejitve
 - komunikacija o vrednotah, normah in pričakovanjih

Dejavniki tveganja in varovalni dejavniki

- teoretično ozadje programa

Otroci/mladostniki

Dejavniki tveganja	Varovalni dejavniki
Agresivno vedenje/umik, plašnost	Pozitivna naravnost na prihodnost
Negativni vplivi vrstniške skupine	Veščine, ki varujejo pred podreditvijo vrstniški skupini
Šolska neuspešnost	Razvite socialne spretnosti za navezovanje stikov z vrstniki
Odsotnost želja in ciljev	Varna navezanost na starše
Ne- varna navezanost na starše	

Dejavniki tveganja in varovalni dejavniki

- teoretično ozadje programa

Starši

Dejavniki tveganja	Varovalni dejavniki
<ul style="list-style-type: none"> • Pretirana zahtevnost do otrok in zavrnitveno vedenje • Neprimerno discipliniranje • Neprimerno postavljanje / komuniciranje družinskih pravil 	<ul style="list-style-type: none"> • Čustvena uglašenost z otrokom • Oblikovanje podpornega družinskega vzdušja • Pričakovanja usklajena z razvojno fazo • Primerno spremljanje otrok • Jasna stališča glede uporabe drog...

Namen

Z vzpostavitvijo bolj zdravih odnosov v družini, s pomočjo treninga starševskih veščin in treninga socialnih in drugih življenjskih veščin pri otrocih,

zmanjšati dejavnike tveganja za kasnejšo uporabo drog in razvoj drugih zasvojenosti, razvoj čustvenih in vedenjskih motenj in neuspehov na akademskem področju.

Uporabljeni pristopi

- družinski sistemski pristop
- kognitivno – vedenjski pristop

Struktura srečanj

- Program se izvaja v sklopu 14 srečanj; vsak teden 2-3 urno srečanje, ki ga sestavlja:
 - skupen obed
 - varstvo za mlajše otroke
 - program za starše in program za krepitev otrokovih veščin (potekata ločeno)
 - program za krepitev družinskih veščin (otroci in starši skupaj)

Zagotavljanje kontinuirane vključenosti v program

- vodje skupin med tednom stopijo v stik z družinami za nudenje podpore, seznanjanje z ovirami za udeležbo, odgovarjati na morebitna vprašanja, spodbujanje k opravljanju domačih nalog (uporaba IT ali osebni obisk)
- sproščenost in dobra pripravljenost vodij
- uporaba humorja
- uporaba osebnih primerov
- spoštljivost in prijaznost (uporaba imen, zahvaljevanje za udeležbo, zapomniti si kakršnekoli posebnosti o udeležencih)
- pohvala dobrih odzivov in prostovoljnih odzivov
- priprava na diplomo in nagrade (priprava zabavnega programa, nagrade kot so karte za kino, plavanje, knjige...)

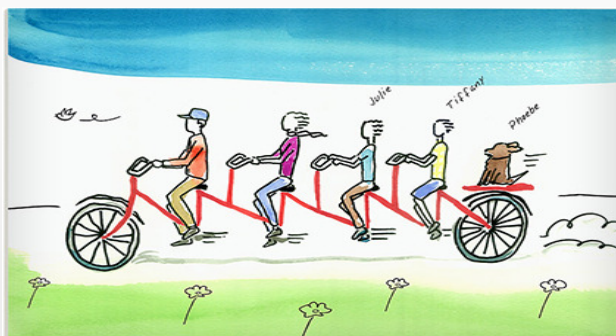
Spremljanje in vrednotenje

- ugotovljene pozitivne in negativne lastnosti programa lahko upoštevamo pri naslednjih izvedbah
- pripomore k razumevanju in znanju o učinkovitosti programa
- pod katerimi pogoji in za katero ciljno skupino so najbolj primerni
- zagotavljanje dolgoročnega izvajanja (pridobivanje finančnih sredstev)
- lažje rekrutiranje staršev
- možnost nujenja povratne informacije o napredku posameznika, para ali celotne družine, glede na kategorije funkcioniranja znotraj družine, ki jih program naslavlja

Proces

- Srečanja organizacij, ki sodelujejo v programu (interagency)
- Treningi napotitvenega kadra in izvajalcev programa
- Vzpostavitev tima izvajalcev programa
- Rekrutacija družin
- Logistika (potrebe družin, prevozi, varstvo, financiranje etc.)
- Izvedba programa
- Spremljanje in vrednotenje

Hvala za pozornost!

Primer izročka za otroke:
PREPOZNAVANJE OBČUTKOV

Oče je nekaj časa delal v tujini. Z mamo sva bili večino časa sami.
Kadar očeta ni bilo doma, je bilo ponoči prav strašljivo. Hiša povzroča veliko hrupa, in ne vem od kod prihaja. Sedaj je oče spet doma in ponoči trdno spim. Tudi hrupa ne slišim več.

Ali uganeš kako se počutim, ko je oče doma?

NAORV